

ook den geneeskundigen dienst rekenen) moet vrij blijven, particuliere praktijk uit te oefenen ¹⁾, voorzover zij niet tot de administratie behooren of een proeftijd doormaken. Wederkeerige vrije keus tusschen arts en patiënt zij zooveel als slechts mogelijk is, gewaarborgd. De administratiekosten mogen de uitgaven voor den gezondheidsdienst niet overtreffen.

Hij stelt zich voor, een groot aantal districtsartsen, bijgestaan door specialisten, laboratoriumartsen en ziekenhuizen, en opklimmende graden van toezicht oefenende geneeskundige ambtenaren, inspecteurs — voor de hygiëne, en directeuren — voor de geneeskunde. In de steden zou ongeveer één arts op de 3000 inwoners komen, op het land meer. Van iederen patiënt moet een geneeskundige levensgeschiedenis worden aangelegd, die bij verhuizing aan den nieuwen districtsarts wordt overgegeven. Verplaatsing van den arts kan slechts op eigen verzoek geschieden. Ieder jaar krijgt hij een maand verlof; iedere vijf jaren volgt hij gedurende drie maanden een cursus van voortgezet onderwijs; hij moet aantonen, dit met goed gevolg te hebben gedaan (en als hij zakt? Ref.). *Het salaris van alle districtsartsen is gelijk* (ondanks de vrije artsenkeus! Ref.) en stijgt om de vijf jaren. Na 25 jaren krijgt de arts recht op pensioen. Voor iederen verzekerde draagt (geheel of ten deele) de staat 10 sh. bij; voor alle kinderen wordt door den staat betaald (*Lancet*, overgenomen in *Zeitschr. f. Aerztl. Fortb.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

HULP AAN KINDEREN VAN WEENSCHEN ARTSEN.

Nu mijn voorstel door zoovele collegae met instemming is begroet, kon ik mij met de verschillende (centrale) comité's hier te lande in verbinding stellen en ook met de Weensche artsen. Die collegae, die er bij schreven: „stuur ze maar gauw”, zullen echter worden teleurgesteld, daar Duitschland voor een transport zooveel vraagt, dat het haast niet is te doen. Er wordt echter onderhandeld. Zoodra er iets bekend zal zijn, zal ik de redactie van dit *Tijdschrift* verzoeken een ingezonden stukje daarover op te nemen.

Als antwoord op vele vragen diene, dat de kinderen nog vóór het vertrek geneeskundig worden onderzocht en dat alleen gezonde kinderen mogen vertrekken. Buitendien, welke arts zou zijn ziekelijk kind een reis van twee maal 24 uur in een onverwarmden trein laten meemaken?

Aan het verzoek dier collegae, die een kind vroegen, maar er bij vermeldden: „wij hadden ons al bij X opgegeven, wilt ge daar kennis geven?” — is voldaan.

Oss, 17 November 1919.

CORN. A. VERBEEK.

* DE NIEUW-MALTHUSIAANSCHEN MAATREGELEN.

Naar aanleiding van het verweer van prof. KOUWER op het artikel van collega FLORIS HERS wil ik in het volgende in het kort de meening weergeven van ieder strijder vóór het Nieuw-Malthusianisme; dit vooral naar aanleiding van den slotzin van dat verweer.

1°. De opzettelijke gezinsbeperking, zooals die in alle standen meer en meer wordt toegepast, is in de groote meerderheid der gevallen een gevolg van de steeds ziekelijker wordende maatschappelijke toestanden en den daardoor in alle standen steeds moeilijker wordenden strijd, om het bestaan.

2°. Verantwoordelijkheidsgevoel juist noopt tot het toepassen van die Nieuw-

1) Uit het vervolg blijkt de bedoeling: de staatsdokter mag tegen betaling practizeeren bij menschen, die niet op zijn districtslijst voorkomen. Deze, ontevreden met den hun door den staat verleenden dokter, mogen dus naast hun betaling aan de staatsbus, nog een anderen staatsdokter betalen. Diens belang brengt mee, zijn eigen district niet al te goed te behandelen; dan houdt hij tijd over voor de ontevredenen uit andere districten, en met zijn eigen ontevredenen begunstigt hij zijn collega's in andere districten. Geniaal uitgedacht!

Malthusiaansche middelen, omdat in die groote meerderheid der gevallen terecht geen kans gezien wordt een groot aantal kinderen behoorlijk te voeden en vooral opvoeding te geven. Zij, die dit verantwoordelijkheidsgevoel niet voldoende bezitten, schoppen een aantal kinderen de wereld in, zonder zich eenigszins rekenschap ervan te geven, of zij wel in staat zullen zijn al deze kinderen voldoende te kunnen verzorgen en hen in de gelegenheid te kunnen stellen iets behoorlijks in de maatschappij te bereiken.

30. De Anti-Neo-Malthusiaansche bond is, in geneeskundige termen gesproken, een kunstfout, omdat hij een compensatieverschijnsel bestrijdt, terwijl de strijd gericht moest zijn tegen de oorzaak.

Woudsend, 16 November 1919.

W. H. VAN DER TAK.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Staatsbegroting voor 1920. (Vervolg).

Bij de begroting voor het departement van arbeid wordt onder de afdeling „Volksgezondheid” voor subsidiën tot bestrijding der tuberculose uitgetrokken *f* 80000.— of *f* 200000.— meer dan voor 1919. Het subsidie aan het Nederlandsche Kankerinstituut wordt verhoogd van *f* 18500.— tot *f* 25000.— om te voorkomen, dat het instituut zijn werkzaamheden zou moeten inkrimpen. Het subsidie voor de vroedvrouwschool te Heerlen wordt verhoogd van *f* 15500.— tot *f* 40000.—. Omtrent deze school deelt de minister in de memorie van toelichting mede, dat zij te lijden heeft onder de tijdsomstandigheden: de exploitatiekosten stegen en vermeerdering van particuliere inkomsten werd moeilijker. Voor instandhouding dezer nuttige instelling is derhalve een hooger subsidie noodig. Tot dusverre gold de voorwaarde, dat de vereeniging evenveel uit andere bronnen van inkomsten zou ontvangen, als zij van het rijk aan subsidie genoot; voor de toekomst is bepaald, dat de vereeniging de helft van het bedrag van den rijkssteun aan inkomsten uit anderen hoofde ontvange. De school is verder te klein gebleken voor de sterk toegenomen behoeften in de mijnstreek; bovendien moet zij erop bedacht zijn, gelegenheid te scheppen om te voldoen aan de sterke behoefte aan maatschappelijk-hygiënisch werk in het belang van moeders en kinderen. Plannen tot stichting van een nieuw gebouw zijn in voorbereiding; het rijk zal voor de uitvoering moeten bijspringen. De plannen zijn echter te laat ingekomen om tijdig behoorlijk onderzocht te worden. De minister hoopt evenwel bij de memorie van antwoord een voorstel te doen voor het verstrekken van bouwkapitaal en van jaarlijkschen steun.

De post subsidiën tot bestrijding van misbruik van sterken drank is verhoogd van *f* 42000.— tot *f* 245000.—. Verleden jaar is reeds opgemerkt, dat het uitgetrokken bedrag te laag was en de minister is het daarmee eens. Het alcoholisme is een te gevaarlijk kwaad om het niet met alle kracht te bestrijden. De geldende subsidieering was al lang onvoldoende voor de behoeften en werkt onrechtvaardig door al te ongelijke toebedeeling van steun. De minister heeft overleg gepleegd met de organisaties over een stelsel van subsidieering, dat meer bevredigend is en aan gegronde grieven tegemoetkomt. De Nationale Commissie tegen het alcoholisme heeft een plan voorgesteld, dat neerkomt op een toeslag per lid van de vereenigingen. Daarnaast blijven afzonderlijke subsidies voor sanatoria, consultatie-bureaux en dergelijke bijzondere instellingen bestaan. Om dit stelsel uit te voeren is verhooging van den post onvermijdelijk. De minister wil zich door middel der drankwet-inspectie geregeld op de hoogte laten houden van het werk der vereenigingen.

De kosten voor de commissiën in zake vrije uitoefening der geneeskunst worden op *f* 1500.— voor 1920 geraamd, tegen *f* 2500.— voor 1919. Die lagere raming is, omdat één der twee commissies haar taak heeft volbracht en is ontbonden. Als kosten